

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Nogai)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. Iu. Sîrcu, T. Chișca-Doneva, V. Clevadî, E. Covalenco, I. Corolevschi)

Î N C H E I E R E

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș și Elvira Coroi,
reprezențați de avocatul Iulian Iorga,

în cauza civilă la cererea introductivă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare
cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Compania de Asigurări
„Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni,

împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 4 noiembrie 2013, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus în instanța
de judecată o cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față
de CA „Euroasig Grup” SA.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, cererea
introductivă depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare a fost admisă spre
examinare, cu stabilirea perioadei de observație a debitorului CA „Euroasig Grup”
SA; s-a numit în funcție de administrator provizoriu ÎI „Fortuna Radu” și s-au aplicat
măsurile de asigurare prevăzute de Legea insolabilității.

Prin încheierea instanței de insolabilitate din 20 decembrie 2013, au fost
admise cererea de demisie a ÎI „Fortuna Radu” și cererea Comisiei Naționale a Pieței
Financiare privind înlocuirea administratorului provizoriu în legătură cu
necorespunderea prevederilor art. 73 din Legea insolabilității nr. 632 din 14
noiembrie 2001 și criteriilor stabilite de pct. 1 alin. (4) din Hotărârea Comisiei
Naționale a Pieței Financiare nr.25/4 din 30 iunie 2011.

Prin hotărârea din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă
cererea introductivă depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare.

A fost constatată insolabilitatea debitorului CA „Euroasig Grup” SA și a fost
intentat procesul de insolabilitate față de CA „Euroasig Grup” SA.

Au fost respinse obiecțiile formulate în referința CA „Euroasig Grup” SA.

A fost desemnat în calitate de administrator al procesului de insolabilitate ÎI „Ana Litr”, cu exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea insolabilității.

A fost împuternicit administratorul insolabilității să preia în posesiune și administrare inclusiv prin executare silită, bunurile ce aparțin masei debitoare.

Au fost notificați creditorii să depună creanțele la Curtea de Apel Chișinău până la adunarea de validare, termen limită 31 martie 2014, de asemenea creditorii garantați urmează să-și precizeze neîntârziat bunurile din masa debitoare asupra cărora dețin un drept de proprietate, precum și temeiul apariției acestui drept. Administratorul procesului de insolabilitate ÎI „Ana Litr” să verifice, să întocmească și să comunice, nu mai târziu de data de 15 aprilie 2014, tabelul definitiv al creanțelor și un raport amănunțit conform prevederilor art. 114 din Legea insolabilității asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolabilitate, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă această situație și cu indicarea posibilității reale de menținere în totalitate sau parțial a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului.

A fost stabilită ședința de validare a creanțelor pentru data de 12 mai 2014, ora 11:00 în incinta Curții de Apel Chișinău mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73, bir.108.

A fost stabilită prima adunare de raportare pentru data de 26 mai 2014, ora 11:00 în incinta Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 73 bir. 108.

A fost obligat administratorul să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 22 aprilie 2014, CA „Euroasig Grup” SA a declarat recurs împotriva hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii de insolabilitate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii privind intentarea procesului de insolabilitate.

Prin decizia din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de CA „Euroasig Group” a fost respins și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 30 septembrie 2020 Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolabilitate.

Prin încheierea din 18 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea lui Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire.

S-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș, reprezentat de avocatul Iulian Iorga împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea introductivă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Compania de Asigurări „Euroasig Grup” Societate pe Acțiuni.

La 19 februarie 2021 Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, solicitând repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea

cererii de revizuire, casarea integrală a hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolvabilitate.

În motivarea cererii de revizuire s-au invocat prevederile art.449 lit. c) Cod de procedură civilă.

Cu referire la solicitarea revizuenților privind repunerea în termen a cererii de revizuire s-a invocat că termenul de 3 luni a fost respectat și a început să curgă din data de 23 noiembrie 2020, zi în care au fost constatate noile circumstanțe prin prisma publicării (aducerii la cunoștință publică) actului constatator al Comisiei de anchetă parlamentară.

Revizuienții Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga solicită să fie constatate ca fiind motive întemeiate și obiective, adică în afara controlului revizuenților, depunerea prezentei cereri după împlinirea termenului de cinci ani prin prisma că actul constatator pus la baza prezentei revizuirii a fost întocmit și adus la cunoștință publicului după împlinirea termenului, iar aceste constatări ale Comisiei de anchetă pentru investigarea tuturor circumstanțelor preluării forțate (atac de tip raider) a acțiunilor băncilor comerciale, companiilor de asigurări/reasigurări din Republica Moldova, exercitată în perioada anilor 2010-2012, nu puteau fi cunoscute mai devreme.

În acest context, Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga accentuează că nu poartă nici o culpă pentru eventuala omitere a termenului, deoarece nu a ținut de acțiunile sau inacțiunile revizuenților și constatarea circumstanțelor și faptelor esențiale s-au descoperit după ieșirea instituțiilor statului Republica Moldova din captivitatea constatată conform Hotărârii Parlamentului nr. 39 din 08.06.2019 pentru adoptarea Declarației cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova.

În suportul admiterii cererii revizuenților peste termenul de cinci ani menționează că Capitolul XXXIX al Codului de procedură civilă nu reglementează restricții și nu instituie termene de decădere, prin urmare consideră revizuienții că instanța de recurs urmează să aprecieze suficiența justificării motivelor invocate pentru prelungirea acestui termen.

La 28 aprilie 2021, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire depusă de Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga, ca fiind inadmisibilă.

La 20 mai 2021 Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga au depus cerere cu privire la corectarea erorii tehnice admise în conținutul cererii de revizuire și anume au invocat prevederile art.449 lit.b) Cod de procedură civilă.

La 11 iunie 2021, Comisia Națională a Pieței Financiare a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire depusă de Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga, ca fiind inadmisibilă.

La 15 iunie 2021 Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga au depus cerere de amânare a examinării cauzei pentru o altă dată în scopul acordării termenului pentru studierea referinței suplimentare depusă de Comisia Națională a Pieței Financiare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea lui Ion Lăcătuș și Elvira Coroi,

reprezențați de avocatul Iulian Iorga cu privire la amânarea cauzei pentru o altă dată ca neântemeiată.

Or, anterior la 18 mai 2021 Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga au solicitat amânare a examinării cauzei, iar instanța de recurs prin încheierea din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție a amânat examinarea cauzei pentru o altă dată.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea lui Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga cu privire la repunerea în termen a cererii de revizuire și de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) CPC, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 453 alin.(1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În speță, cererea de revizuire a fost depusă împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, devenită irevocabilă de la pronunțare.

Colegiul precizează că revizuenții, prin cererea de revizuire, depusă în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, au solicitat admiterea cererii, casarea hotărârii din 28 februarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție, cu remiterea cererii introductive a Comisiei Naționale a Pieței Financiare spre judecare în fond la etapa depunerii acesteia în instanța competentă să judece cauzele de insolvență.

În această conjunctură, Colegiul statuează că art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, stipulează că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțesau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Concomitent, Colegiul învederează că de rând cu condițiile sus menționate referitor la persoanele care sunt în drept de a depune cerere de revizuire, actele judecătorești supuse revizuirii, instanța competentă de a examina cererea de revizuire, o condiție obligatorie constituie și termenele de depunere a cererii de revizuire și calculul acestora.

Colegiul relevă că art. 450 lit. b) Cod de procedură civilă, statuează că cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei –în cazul prevăzut la art.449 lit. b).

Or, termenul de depunere a cererii de revizuire reprezintă intervalul de timp în interiorul căruia poate fi exercitată calea de atac a revizuirii.

În speță, cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga împotriva deciziei din 30 iulie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost depusă la 19 februarie 2021, mult după expirarea termenului de 5 ani, termen calculat potrivit dispozițiilor art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Simultan, chiar și în situația în care cererea de revizuire corespunde cerințelor legale ca formă și este bazată pe unul din temeiurile prevăzute de lege, pentru ca ea să fie admisă și în consecință prin actul de dispoziție a instanței să fie desființată o hotărâre irevocabilă, ea urmează a fi depusă în termen.

Deci, obligația părților de a-și exercita drepturile procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege, reprezintă o consecință directă a principiului reglementat de art. 6 paragraful I din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Astfel, neonorarea obligațiilor și drepturilor procedurale în termenul acordat de legislația în vigoare din vina revizuentului, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, încălcarea dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO sau încălcarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, garantat de art. 26 Cod de procedură civilă.

Or, în prealabil, se impune obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 Cod de procedură civilă (a se vedea „Oferta Plus” S.R.L. c. Moldovei, ibidem, § 109, Eugenia și Doina Duca c. Moldovei, 3 martie 2009, § 41, Lipcan c. Moldovei, ibidem, § 17).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că argumentele revizuenților Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga precum că au respectat termenul de 3 luni, care a început să curgă din data de 23 noiembrie 2020, zi în care au fost constatate noile circumstanțe prin prisma publicării (aducerii la cunoștință publică) actului constatator al Comisiei de anchetă pentru investigarea tuturor circumstanțelor preluării forțate (atac de tip raider) a acțiunilor băncilor comerciale, companiilor de asigurări/reasigurări din Republica Moldova, exercitată în perioada anilor 2010-2012, nu pot constitui temei pentru repunerea în termen a cererii de revizuire.

Nu poate fi reținut nici argumentul revizuienților precum că nu poartă nici o culpă pentru eventuala omitere a termenului, deoarece nu a ținut de acțiunile sau inacțiunile revizuenților și constatarea circumstanțelor și faptelor esențiale s-au descoperit după ieșirea instituțiilor statului Republica Moldova din captivitatea constatată conform Hotărârii Parlamentului nr. 39 din 08.06.2019 pentru adoptarea Declarației cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că chiar dacă legiuitorul indică la dreptul revizuentului de a depune cerere de revizuire în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, adițional legislatorul punctează cert „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a [...] deciziei”.

De asemenea, Colegiul învederează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauzele CtEDO, Brumărescu c. României, Roșca c. Moldovei, citate sus).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri revocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca c. Moldovei, § 25, Popov nr. 2 c. Moldovei, citate anterior).

Prin urmare, ținând cont că cererea de revizuire înregistrată la 19 februarie 2021, a fost depusă cu depășirea termenului prevăzut de art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269, 270, art. 450 lit. b), art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se repinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Lăcătuș și Elvira Coroi, reprezentați de avocatul Iulian Iorga.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru